

ÉVES JELENTÉS

2017



ENERGIACLUB
SZAKPOLITIKAI INTÉZET
MÓDSZERTANI KÖZPONT



AZ ENERGIACLUBRÓL

Az Energiaklubban több mint 25 éve dolgozunk azon, hogy ésszerűbben, hatékonyabban, zöldebben használjuk fel az energiát Magyarországon, és ezzel védjük a környezetet, a klímát.

Szükség készleteink ésszerű felhasználása, a sokszínű helyi erőforrásokon alapuló gazdaság, az energiapazarló fogyasztási szokások megváltoztatása, mind-mind része a megoldásoknak, melyet szervezetünk munkájával támogat.

Kutatásainkkal, képzéseinkkel és a széles körű kommunikációnkkal célunk, hogy mind az energiát termelők, mind a felhasználók, vagy éppen a politikai döntéshozók másként viszonyuljanak az energiához. Tevékenységünk az energiahatékonyság, a megújuló erőforrások, az éghajlatvédelem, a hagyományos energiahordozók és az energiapolitika területeire összpontosul.

Sikeres projektjeinket, kiadványainkat és tanulmányainkat a tudományos igényesség, a közérthetőség és a gyakorlati kérdések szem előtt tartása jellemzi. Munkánk részrehajlástól, politikai és gazdasági szereplők érdekeitől mentes. A legmeghatározóbb európai szervezetekkel és intézményekkel működünk együtt, melynek során beépítjük a legújabb nemzetközi eredményeket is.

Az ENERGIACLUB sokaknak partner, másoknak független és hiteles információforrás. És hogy mit jelent számunkra, e szervezet munkatársainak az ENERGIACLUB? Tudást, tapasztalatot, elkötelezettséget - és ami a talán a legfontosabb: felelősséget.



TÁMOGATÁSI PROJEKTEK

Nuclear Risk and Public Control - Joint project 2016/2017

Nemzetközi partnereinkkel együtt számos olyan tevékenységet valósítottunk meg 2017-ben is, amely a nukleáris iparág átláthatóbb működését, a közérdekű információkhoz való jobb hozzáférést célozta.

Az éves munka keretében a következő főbb tevékenységeket végeztük el nemzetközi és hazai szinten:

- Az Európai bizottság elkészítette értékelő jelentését a radioaktív hulladékok és kiegészítő fűtőelemek kezeléséről szóló nemzeti programokról. A nemzeti program kidolgozását minden tagország számára előírja az Európai Unió. A jelentés kapcsán a partnerség közös elemzést és állásfoglalást alakított ki.
- A partnerség közös állásfoglalást fogalmazott meg az atomerőművek állami támogatásának kérdésében is.
- Független szakértő közreműködésével elkészítettünk egy tanulmányt, amely a nukleáris létesítményekkel kapcsolatos terrorveszélyt járja körül általánosan, és országspecifikusan is.
- A program keretében, és részfinanszírozásában az Energiaklub a Greenpeace Magyarországgal együtt bíróságon támadta meg Paks II környezetvédelmi engedélyét, mert az engedély és az engedély alapjául szolgáló hatástanulmány nem ad megnyugtató választ számos alapvető kérdésre. A bíróság formai okok miatt elutasította keresetünket, ezért további jogi lépéseket készítettünk elő az év folyamán.

•

Támogató: Environmental Partnership Association

Szakpolitikai dialógus és műhelymunka az EU-s klímavédelmi tehermegosztási rendszer reformjáról

2016 és 2017 során az Energiaklub az Ecologic Institute-tal együttműködve három munkaülést rendezett Brüsszelben az EU tagállamok klímapolitikai szakértői számára. A munkaüléseken kormánytisztviselők, kutatók, NGO-k képviselői és politikusok vettek részt, azzal a céllal, hogy megvitassák a Bizottság javaslatát az Európai Bizottság klímavédelmi tehermegosztási rendszerének (Effort Sharing Regulation) felújításáról, és a 2021-2030-as időszakra való továbbviteléről.

A rendezvények célja az volt, hogy a szokásos egyeztetési csatornákat kiegészítve informális, nemhivatalos tárgyalási fórumot biztosítson a tagállamok számára, illetve megismertesse őket a kormányzati szektoron kívül készült elemzésekkel és álláspontokkal. A 40-50 fő részvételével lezajlott munkaüléseken a legtöbb tagállam képviseltette magát, és a résztvevők visszajelzései szerint igen hasznosak voltak.

Támogató: European Climate Foundation



Fundraising and Communication Strategy Improvements for Energiaklub to Strengthen Its Constituency

A projekt célja az volt, hogy növeljük az Energiaklub társadalmi bázisát és támogatóinak számát.

Ennek keretében megújítottuk 3 éves szervezeti stratégiánkat, kiegészítve egy új magánadományozói stratégiával.

Erősítettük kommunikációs tevékenységeinket: teljesen megújítottuk a honlapunkat (redesign, reszponzív felület stb.), blogunkat és facebook oldalunkat, és 25%-kal növeltük követőink számát. Ennek egyik fő célja és eredménye az új támogatási felület kialakítása volt.

Emellett új tematikus blogot is felépítettünk és elindítottunk (atomcsapda.blog.hu). A blog cikkei összesen kb. ca. 310,000 olvasót értek el, a facebookon pedig több mint 910 ezres elérést produkáltunk.

Együttműködést kötöttünk az ARC csapattal, így az ARC+ plakátkiállítás teljes egészében az energiáról szólt. Több mint 70 pályamű érkezett a pályázatunkra, és ezek közül 11-ből készült óriásplakát, amelyek hetekig láthatóak voltak a Felvonulási téren Budapesten.

Támogatói és közösségi rendezvényeket szerveztünk: ilyen volt például az Energiaklub születésnapja és támogatói bulija, vagy az EFOTT-on tartott beszélgetések és az energiás céllövölde.

Sikeresen elindítottuk az Energiaklub első crowdfunding kampányát, amelyben az Energiaklub futó paksi perére gyűjtöttünk támogatást. A kampány keretében több mint 1,1 millió forint gyűlt össze.

Támogató: Open Society Foundations

Paks II Environmental License: Court Appeal and information campaign

A projekt keretében a Paks II-vel kapcsolatos jogi, engedélyezési eljárásokba kapcsolódtunk be, és követtük figyelemmel.

Ilyen volt a telephely-engedélyezési eljárás, amelynek elérhető dokumentációját megvizsgáltuk, és megfogalmaztuk véleményünket az eljárással kapcsolatban. Az átlátszóval és a Greenpeace-szel együttműködésben geológus-szakértői tanulmányt készítettünk a telephely földrendésszabályságával kapcsolatban, amely komoly hiányosságokat tárt fel. Erről sajtóközleményeket, cikkeket írtunk saját felületeinken és az átlátszón.

A projekt emellett részfinanszírozta a Paks II környezetvédelmi engedélyezési eljárással kapcsolatos munkánkat, előbb a hatósági eljárás, majd a bírósági per előkészítésével kapcsolatban.

Támogató: grassroots foundation



Clean-kWat (Integrating Environmental Considerations into Energy Systems Development)

2016. 10. 1. - 2018. 09. 30.

A projekt témája „az energiarendszerek, köztük a megújulók hatásai a környezetre és a természetre”. A célcsoportok az energiarendszerek tervezői (mérnökök), ipari mérnökök, építőmérnökök és a fenti szakmákat tanuló diákok.

Az energiarendszerek, köztük a megújulók is hatással vannak a környezetre és a természetre, a mérnökök és mérnökjelöltek ismeretei hiányosak az ökoszisztémák és az ökológiai mechanizmusok terén, a képzési anyagok és technikák nem térnek ki megfelelő mértékben ezekre a kérdésekre az energiarendszerek tervezési folyamatainak műszaki kérdései mellett - mindezek miatt szükség van a környezeti megfontolások mélyebb szintű integrálására a képzésekbe. Ennek fényében a projekt célja, hogy az energiarendszerek tervezőit és a diákokat tájékoztassa az ökoszisztémák és a természet sérülékenységről és érzékenységről.

Támogató: Európai Unió Erasmus+ program

Sustainable network for Independent Technical EXpertise of radioactive waste disposal - Interactions and Implementation

A 2017-ben zárult több éves nemzetközi projekt célja az volt, hogy elősegítse a szakmai párbeszédet és tudáscserét a radioaktív hulladékok és kiegészítő fűtőelemek végleges elhelyezésének kérdésében. Ezeket workshop-okon, konferenciákon, és képzéseken vitatták meg a részt vevő 18 szervezet képviselői: főként szabályozó hatóságok, kutatóintézetek és civil szervezetek munkatársai.

Link: sitexproject.eu

Támogató: Európai Unió Horizon2020 program

Klíma-adaptációs tréningek a visegrádi országokban

2017. 01. 1.-2017. 12. 31.

A projekt célja az volt, hogy a lengyel, a cseh, a szlovák és a magyar települések vezetőit támogassa az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásainak enyhítésében.

A V4 országok, bár rendelkeznek éghajlatvédelmi stratégiákkal, ezek helyi szintű megvalósításához a településeknek információra és támogatásra van szükségük. Tudniuk kell, hogy milyen változásokra számíthatnak, mely rendszereik válhatnak sérülékennyé, és hogyan készülhetnek fel a hatásokhoz való alkalmazkodásra.

A V4 országokban megvalósult eddigi adaptációs tevékenységek és jó gyakorlatok alapján közös tudásanyagot és módszertant dolgoztunk ki, melyet három napos pilot tréningek teszteltünk. Az elkészült jó példa gyűjtemény hasznos segítség mind a négy ország települései számára, amelyek adaptációs intézkedések megvalósítását tervezik.

Támogató: International Visegrad Fund



Energiahatékony középületek Közép-Európában

2017. 09. 1. - 2021. 02. 28.

Az eCentral projekt abban támogatja a helyi önkormányzatokat, hogy meg tudják valósítani és ki tudják használni a Magyarországon 2019-ben életbe lépő, közel nulla energiaigényre vonatkozó épületenergetikai előírásokat (nZEB).

A közép-európai középületek általános energetikai állapota meglehetősen kedvezőtlen, ugyanakkor ahhoz, az EU energiahatékonysági iránymutatásai és az ezek kapcsán életbe lépő szabályok célt érjenek, elengedhetetlen, hogy a középületek fenntartói megértsék és alkalmazni tudják ezeket, forrást tudjanak teremteni a felújítások, szigorúbb követelmények szerinti beruházások megvalósításához.

Az eCentral projekt bebizonyítja, hogy a közel nulla energiaigényű épületek megvalósítása elsősorban nem kényszer, hanem az optimális üzemeltetés és költséghatékonyság feltétele. A projekt főbb eredményei:

- on-line eszköz az optimális energiahatékonysági beruházások kiválasztásához (EPC) újszerű finanszírozási lehetőségek felderítése, kipróbálása és népszerűsítése
- képzések és szakmai segítségnyújtás közel nulla energiaigényű középületek megvalósítása érdekében
- stratégiák a középületek hatékony és eredményes felújítására pilot projektek: megvalósított nZEB felújítások (köztük a XVIII. kerületi Vackor óvoda felújítása).

Az Energiaklub, mint az egyik szakmai munkacsomag vezetője, a korábbi tapasztalatainak és szakértelmének segítségével fogja irányítani a tematikus tréningek módszertanának és tartalmának kidolgozását és megvalósítását. Részt veszünk továbbá a legfontosabb projekt eredmények, az on-line eszköz és a különböző módszertani és stratégiai anyagok kidolgozásában is. A Magyarországra vonatkozó és adaptált eredmények kidolgozása, a hazai szakmai tevékenységek koordinálása, a XVIII. kerületi pilot beruházás szakmai támogatása szintén az Energiaklub feladata. Bejártott kommunikációs csatornáinkat használva az összes projekt eredményt el fogjuk juttatni a hazai szereplőkhöz és érdekeltekhez.

Támogató: Interreg Central Europe program a Nemzetgazdasági Minisztérium társfinanszírozásával

Building coalitions for low-carbon development & Promoting Ambitious Climate Policy in Central and Eastern Europe

A társfinanszírozásban megvalósult két projekt abban segítette visegrádi országok döntéshozóit, hogy megfelelő tudás, szakértelem és tapasztalat birtokában könnyebben vezessék be az EU klímapolitikai vállalásait és célkitűzéseit. A projekt keretében klímapolitikai szakértők, civil szervezetek, kutatók és hivatalnokok beszélgettek és cseréltek tudást találkozó, eladások és beszélgetések keretében arról, hogy milyen hatékony szakpolitikai intézkedéseket tudnak bevezetni az adott országokban. A projekt során nemzeti szintű, és nemzetközi szintű eseményekre egyaránt sor került.

Támogató: International Visegrad Fund, E3G



„Százezer év sugárzás” - Dokumentumfilm az atomenergia veszélyeiről

A projekt keretében nyolcrészes dokumentumfilmet készítettünk, amely feltárja az atomenergiával kapcsolatos veszélyeket. Az *első rész* a ma üzemelő atomerőművek működését magyarázza el. A *második részben* a ma üzemelő atomerőművek és más nukleáris létesítmények hulladékainak kezeléséről, a kiegészítő fűtőelemekről és a radioaktivitásról, a *harmadik részben* pedig a nukleáris hulladékok mélygeológiai tárolásáról van szó. A *negyedik részből* kiderül, mit jelent a gyakran tévesen újrahasznosításnak hívott reprocessálás, és miért nem jelent valós megoldást a nukleáris hulladék kezelésében. Az *ötödik részben* annak jártunk utána, mi a kapcsolat az atomenergia békésnek nevezett felhasználása és a fegyverkezés között. A *hatodik rész* azzal foglalkozik, hogy mennyire szabályozzák alaposan az atomenergiával kapcsolatos kérdésköröket. A *hetedik részben* a társadalmi részvétel fontosságának kérdésével foglalkoztunk. A *nyolcadik részben* az atomenergia használatával kapcsolatos tanulságokat összegeztük.

Támogató: Heinrich Böll Stiftung

Building coalitions for low-carbon development & Promoting Ambitious Climate Policy in Central and Eastern Europe

A társfinanszírozásban megvalósult két projekt abban segítette visegrádi országok döntéshozóit, hogy megfelelő tudás, szakértelem és tapasztalat birtokában könnyebben vezessék be az EU klímapolitikai vállalásait és célkitűzéseit. A projekt keretében klímapolitikai szakértők, civil szervezetek, kutatók és hivatalnokok beszélgettek és cseréltek tudást találkozóknál, eladások és beszélgetések keretében arról, hogy milyen hatékony szakpolitikai intézkedéseket tudnak bevezetni az adott országokban. A projekt során nemzeti szintű, és nemzetközi szintű eseményekre egyaránt sor került.

Támogató: International Visegrad Fund, E3G

Magnet KAP program

A Magnet KAP program finanszírozásában tájékoztató kiadványokat, cikkeket, blogokat írtunk a honlapunkon, blogunkon (energiabox.blog.hu), és tájékoztató kiadványokat készítettünk az atomenergia és a nukleáris hulladékok hatásairól.

Támogató: Magnet Közösségi Bank



Countering State Capture by Strengthening Civil Discussions about the Hungarian Energy Sector

Az állam foglyul ejtése az energetikában (2015. 09. 1.-2017. 04. 30.) című projektben az Energiaklub azt vállalta, hogy a hazai energiaszektorban jelen lévő state capture-jelenségeket elemzi:

- azonosítja azokat a módszereket és eszközöket, amelyek a fenntartják a korrupció különböző formáit
- megvizsgálja a state capture hatásait az energiaszektorban és
- ezeket felhasználva olyan szakpolitikai (policy) ajánlásokra és érdekképviseleti (advocacy) stratégiákra tesz javaslatot, amelyek képesek lehetnek ellensúlyozni a feltárt jelenségeket
- emellett megismerteti a jelenséget a társadalom szélesebb rétegeivel, elsősorban a fiatal felnőttekkel.

A projekt 2017-re eső, utolsó szakaszában elsősorban a szemléletformálással foglalkoztunk, és „Tudjukki - A Turánium Királya” címmel, élő szerepjáttékkal mutattuk be az energia és a kétes üzletek világát. Az ún. Nordic LARP-ot (Live Action RolePlaying - Élő Szerepjáték) egy svéd egyetemen kísérletezték ki. A LARP az indiánosdi, a számháború és a színház olyan keveréke, ahol a részvétel, a bevonódás mértéke sokkal magasabb, mint a hagyományos, lineáris médiumok (film, színház) esetében, mivel a folyamatos, élő jelenlétre épül

Támogató: Open Society Foundations

Helyi zöld szervezetek és közösségek támogatása a Dél-Dunántúlon

2018-ban induló projektünknek az előkészítő munkáit kezdtük el 2017 végén.

Célunk, hogy támogassuk a helyi zöld szervezeteket és közösségeket, hogy független tájékoztatáshoz jussanak és demokratikus módon érvényesíthessék érdekeiket a tervezett bodai radioaktív hulladéklerakó, a mecseki uránbánya és a paksi atomerőmű térségében.

A kővágószőlősi uránbányászat újraindításának tervei, és a paksi kiégett fűtőelemek számára tervezett bodai radioaktív hulladéklerakó komoly környezeti kockázatokat jelentenek a Mecsek térségében. Paks II építése és a jelenlegi paksi atomerőművi blokkok üzemidő-hosszabbítása a tágabb régiót is veszélyeztetik, egy esetleges súlyos katasztrófa esetén akár egész megyét is tartósan ki kellene telepíteni.

Támogató: Open Society Foundations



Együttműködésen alapuló innovatív szolgáltatásfejlesztés az energiatudatosság növelése és a megújuló energiák elterjesztése érdekében Rácalmáson

2016. 05. 1. - 2017. 04. 30.

A jó energiagazdálkodás a települések fenntarthatóságának sarokköve. Mi a recept? Először is kell egy jó stratégia, szükséges az intézmények, a helyi gazdaság, a lakosság bevonása, energiatudatosságának fejlesztése, és persze kellene a gazdaságos, helyi energiaforrásokra alapuló beruházások. Így a pénz helyben marad, új munkahelyeket teremthetünk, erősödik a helyi humán szellemi kapacitás.

Az Energiaklub partnerként vett részt a Rácalmás vezette kapacitásfejlesztési projektben.

A projekt célja fenntartható együttműködési modell kidolgozása a megújuló energiaforrások használatának, az energiahatékony megoldások elterjesztésének és a CO₂-kibocsátás csökkentésének érdekében.

Eredmények:

- Helyi energiastratégia és ötéves beruházási terv megalkotása
- Térségi energiaügynökség felállítása, működtetése
- A helyi szereplők (lakosság, vállalatok, önkormányzati szakemberek) képzése
- Beruházási mintaprojekt: a Rácalmási Manóvár Óvoda és Bölcsőde energiahatékony korszerűsítése geotermikus energiaellátással kombinálva
- Tapasztalatcsere a norvég partnerekkel
- Tapasztalatok átadása további önkormányzatoknak

Támogató: EGT / Norvég Finanszírozási Mechanizmus



SZOLGÁLTATÁSI PROJEKTEK, MEGBÍZÁSOK

Az Energiaklub a pályázati, támogatási projektek mellett egyéni megrendelésekre is dolgozik, az alábbi területeken:

- kutatás
- képzés
- klíma- és energiasztratégia
- kommunikáció
- konzultáció

Ennek keretében 2017-ben többek között Fenntartható Energia és Klíma Akciótervet készítettünk Sárvár Önkormányzata számára, óvodapedagógus-képzéseket tartottunk az Ariston Thermo Kft. megbízásából, és megyei klímasztratégia-készítési képzési koncepciót és részletes képzési háttéranyagot dolgoztunk ki a Klímabarát Települések Szövetsége megvalósításában zajló KEHOP projekt keretében.



HIVATALOS ADATOK

ELNÖKSÉG

Ámon Ada (elnök)

Dr. Bart István

Bakos Gábor

Deák András György

Dr. Kiss Csaba

FELÜGYELŐBIZOTTSÁG

Mészáros László

Nagy Andrea

Szomolányi Katalin

MUNKATÁRSAK

Orbán Gábor

ügyvezető igazgató (2017. szeptembertől)

Csikai Mária

ügyvezető igazgató (2017. májusig)

Fülöp Orsolya

szakmai igazgató

Krafcsik Dorottya

gazdasági igazgató (2017. júliusig)

Csizmadia Péter

pénzügyi munkatárs (2017. szeptembertől)

Kun Zsuzsanna

marketing szakértő

Lestál Zsuzsanna

pályázati referens

Király Zsuzsanna

lakossági energiagazdálkodás, projektvezető

Pej Zsófia

települési energiagazdálkodás, projektvezető

Magyar László

megújuló energia, projektvezető

Sáfián Fanni

kutató

Koritár Zsuzsanna

hagyományos energiahordozók, projektvezető

dr. Fabók Márton

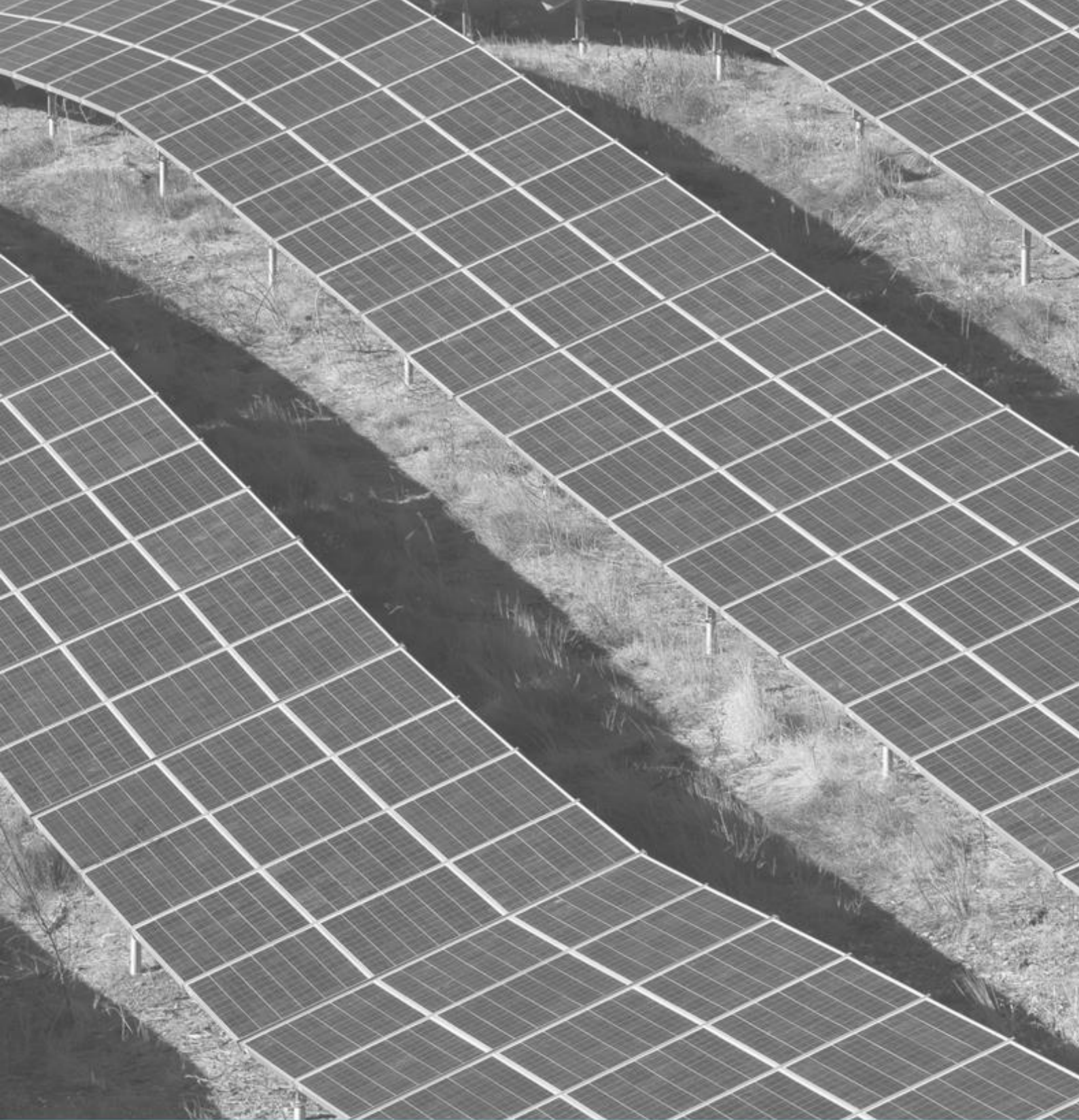
energiapolitikai szakértő

Lohász Cecília

oktatás és képzés, projektvezető

Dávid Zsuzsa

irodavezető, pénzügyi asszisztens



Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ
1056 Budapest Szerb utca 17-19.
+361 411 3520
energiaklub@energiaklub.hu